

Sekretariát

Rady vlády pro národnostní menšiny

V Praze dne 25. května 2004
k č.j.: 7.818/04-RNR

Z Á Z N A M

z jednání Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“) dne 20. května 2004 (Úřad vlády, nábrž. E. Beneše 4, Praha 1)

Přítomní členové Rady:

PhDr. Petr Mareš (místopředseda vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje), Mgr. Jakub Camrda (náměstek ministra spravedlnosti), PaedDr. Jaroslav Müllner (náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy), Mgr. Zuzana Gáborová (Kancelář veřejného ochránce práv), MUDr. Jan Jařab (zmocněnec vlády pro lidská práva).

Herwig Sitek (zástupce chorvatské menšiny), Ing. Štefan Végh (zástupce maďarské menšiny), Irena Kuncová a Mgr. Rosemarie Knapová (zástupkyně německé menšiny), Michał Chrzastowski, Mgr. Rudolf Moliński a Mgr. Józef Szymeczek (zástupci polské menšiny), Mgr. Jarmila Balážová, PhDr. Jana Horváthová a Rudolf Tancoš (zástupci romské menšiny), PhDr. Agáta Pilátová (zástupkyně rusínské menšiny), Alexej N. Kelin (zástupce ruské menšiny), Vangelis Liosios (zástupce řecké menšiny), PhDr. Helena Nosková, CSc., Nad'a Vokušová a Peter Lipták, (zástupci slovenské menšiny), Bohdan Rajčinec (zástupce ukrajinské menšiny).

Přítomní hosté:

PhDr. František Kozel (náměstek místopředsedy vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje), Mgr. Branišlava Kubešová (zástupkyně srbské menšiny), Ing. Erich Lederer (zástupce německé menšiny), Ivan Ivanov a Ing. Anton Stambolijski (zástupci bulharské menšiny), Josef Stojka (předseda Unie olašských Romů), Petr Horvátko (zástupce olašských Romů, Brno), Mgr. Jiří Hnát (odbor hromadných sdělovacích prostředků MK), PhDr. Václav Appl (odbor regionální a národnostní kultury MK), Mgr. Petra Škopová (MZV), Klára Tomková (MPSV), PhDr. Andrej Sulitka, Mgr. Eva Holková, Mgr. Martina Jirasová a Ladislav Goral (pracovníci sekretariátu Rady).

Na jednání se omluvili:

Ing. Ludmila Müllerová (náměstkyně ministra práce a sociálních věcí), Ing. Zdeněk Novák (1. náměstek ministra kultury), JUDr. Pavel Zářecký (náměstek ministra vnitra), Ing. Pavel Šafařík (náměstek ministra financí), Pavlína Kostková (zástupkyně Kanceláře prezidenta republiky).

Program jednání:

1. Návrh Druhé periodické zprávy o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin
2. Návrh Zprávy o situaci národnostních menšin za rok 2003
3. Návrh specifického závazného ukazatele na aktivity příslušníků národnostních menšin na rok 2005
4. Různé

Schůzi zahájil a řídil místopředseda vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje, předseda Rady vlády pro národnostní menšiny Petr Mareš. Jako nový bod jednání Rady schválili přítomní projednání návrhu Zprávy o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny za rok 2003.

Petr Mareš v úvodu přivítal nově jmenované členy Rady na základě usnesení vlády ze dne 14. dubna 2004 č. 325: Pavlínou Kostkovou (zástupkyni Kanceláře prezidenta republiky), PhDr. Helenu Noskovou, CSc. (zástupkyni slovenské menšiny), Mgr. Rudolfa Moliňského (zástupce polské menšiny), Bohdana Rajčince (zástupce ukrajinské menšiny), Ing. Štefana Végha (zástupce maďarské menšiny). Dále jménem Rady poděkoval za dlouholetou spolupráci odstupující zástupkyni německé menšiny, Mgr. Rosemarii Knapové.

Ad 1

Petr Mareš požádal členy Rady o vyjádření k návrhu *Druhé periodické zprávy o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin*, který obdrželi spolu s pozvánkou na jednání Rady. Zpráva byla dne 23. dubna t.r. zaslána do meziresortního připomínkového řízení s termínem dodání stanovisek do 12. května t.r. Návrh materiálu je připravován k předložení pro schůzi vlády v termínu do 31. května t.r.

Připomínky k materiálu zaslalo Ministerstvo vnitra (rozsáhlejší doplnění k jednotlivým bodům a připomínky k textu, z nichž je část označena jako zásadní, týkají se zejména výkladu legislativních opatření), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (zásadní připomínky se týkají komentáře k návrhu školského zákona, výuky romštiny a problematiky nucené sterilizace romských žen), Ministerstvo pro místní rozvoj (zásadní připomínky se týkají komentáře bytové politiky). Zásadní připomínky resortu pro místní rozvoj a resortu školství, mládeže a tělovýchovy byly v pracovním postupu vypořádány; s resortem vnitra se vypořádání připomínek uskutečnilo dne 24. května 2004. Ministerstva financí, zahraničních věcí, práce a sociálních věcí, obrany a informatiky navrhuji buď doplnění textu nebo drobné stylistické úpravy.

Připomínky zástupců národnostních menšin: Peter Lipták (upřesnil údaje týkající se zejména sdružování příslušníků národnostních menšin), Irena Kuncová, Alexej N. Kelin a Bohdan Rajčinec písemně potvrdili, že k návrhu materiálu nemají připomínky.

Rozprava

Za MŠMT se vyjádřil Jaroslav Müllner k bodu 19 a 22. V bodě 19 navrhuje upřesnit pojem „nepružnost vzdělávacího systému“, který je těžko pochopitelný. Do bodu 22 navrhuje přidat informaci o právu na umístění dítěte do posledního ročníku mateřské školy bezplatně. Jarmila Balážová navrhuje v bodě 81 přeformulovat slovní spojení „výhrady proti osobnímu profilu romských předáků“.

Usnesení č. 35:

Rada projednala návrh Druhé periodické zprávy o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin a doporučuje předsedovi Rady, aby po zapracování projednaných připomínek a po vyhodnocení meziresortního připomínkového řízení předložil materiál pro schůzi vlády.

HLASOVÁNÍ: PRO - 22, ZDRŽEL SE - 0, PROTI - 0.

Ad 2

Petr Mareš požádal členy Rady o vyjádření k návrhu *Zprávy o situaci národnostních menšin za rok 2003*, který obdrželi společně s pozvánkou. Materiál byl současně zaslán do meziresortního připomínkového řízení s termínem zaslání připomínek do 20. května t.r.

Připomínky doposud zaslalo Ministerstvo kultury (věcné připomínky za odbor regionální a národnostní kultury a odbor hromadných sdělovacích prostředků), ministerstva zemědělství, dopravy, spravedlnosti a informatiky potvrdila, že k předloženému návrhu materiálu nemají připomínky.

Připomínky zástupců národnostních menšin: Peter Lipták (upřesnil údaje týkající se slovenské národnostní menšiny, Herwig Sitek (odkazuje na příspěvek, připravený na seminář k implementaci zásad stanovených Rámcovou o ochraně národnostních menšin - Koloděje 2003), Anton Stambolijski (doplnění podkladu za bulharskou národnostní menšinu), Małgorzata Rakowska (doplnění k situaci ve školách s polským vyučovacím jazykem), Irena Kuncová, Alexej N. Kelin a Bohdan Rajčinec písemně potvrdili, že k návrhu materiálu nemají připomínky.

Rozprava

Jarmila Balážová požádala o prodloužení termínu zaslání připomínek k materiálu do 26. května t.r. Této žádosti předseda Rady vyhověl.

Jakub Camrda upozornil na to, že v návrhu usnesení je mezi osobami pověřenými provedením usnesení také ministr spravedlnosti, ačkoliv pro něj z návrhu usnesení žádný úkol nevyplyvá. Štefan Végh požádal o vysvětlení, zda příslušníci maďarské menšiny spadají do rámce cílové skupiny připravovaného humanitárního gesta vůči aktivním odpůrcům nacismu a příslušníkům národnostních menšin v ČR, kteří utrpěli osobní újmy v důsledku opatření uplatněných po druhé světové válce proti tzv. nepřátelskému obyvatelstvu na dnešním území České republiky. Petr Mareš ho ujistil, že příslušníci maďarské menšiny patří do tohoto rámce, v návrhu se s tím počítá od počátku. Štefan Végh dále upozornil na potřebu lepší komunikace zástupců menšin s Ministerstvem kultury; požádal o kontakt na osobu, která na ministerstvu agendu poskytování dotací na menšinový periodický tisk. Jiří Hnát sdělil, že kontaktní osobou je v současnosti paní Mgr. Jaroslava Vrtíšková (tel. 257 085 215).

Nad'a Vokušová požádala o zapracování materiálu slovenské menšiny, který její zástupci společně připravili. Andrej Sulitka navrhl osobní domluvu ohledně korektury příslušné pasáže textu.

Peter Lipták vyjádřil zájem o spoluúčast Rady na přípravě nového zákona o spolcích a antidiskriminačního zákona. Petr Mareš informoval o tom, že antidiskriminační zákon je v tuto chvíli projednáván na úrovni Legislativní rady vlády. Koncepční zaměření navrhovaného zákona osvětlil Jan Jařab. Legislativní proces nového zákona o spolcích popsal Andrej Sulitka. Zároveň ujistil členy Rady - zástupce národnostních menšin, že bude-li připraven nový návrh tohoto zákona (gesce MV), sekretariát Rady jim ho poskytne ke stanovisku v rámci připomínkového řízení.

Usnesení č. 36:

Rada projednala návrh Zprávy o situaci národnostních menšin za rok 2003 a doporučuje předsedovi Rady, aby po zapracování projednaných připomínek a po vyhodnocení meziresortního připomínkového řízení předložil materiál pro schůzi vlády.

HLASOVÁNÍ: PRO - 22, PROTI – 0, ZDRŽEL SE - 0.

Ad 3

Nad'a Vokušová informovala členy Rady o výsledcích jednání Výboru pro dotační politiku, které se uskutečnilo dne 11. května 2004. Výbor navrhl výši specifického závazného ukazatele na aktivity národnostních menšin v roce 2005 v rozpočtové kapitole Ministerstva kultury takto:

- 40 000 tis. na program podpory přijímání a rozšiřování informací v jazycích národnostních menšin,
- 12 000 tis. Kč na program podpora kulturních aktivit národnostních menšin.

Pro navýšení ukazatele jsou tyto důvody: nárůstu počtu projektů, v uplynulých letech nebyl ukazatel navýšen o inflaci, při šíření informací jsou využívána nejen klasická média, ale i nové technologie jako je internet apod. Konstatovala, že Výbor se dále shodl na tom, že pro potřeby národnostních menšin by bylo vhodné vypracovat metodiku pro získávání finančních prostředků z EU. Vítán by byl také materiál informující o tom, jaké aktivity v rámci EU se menšin obecně týkají.

Rozprava

Jaroslav Müllner sdělil, že se v roce 2003 nepodařilo ani po třetím výběrovém kole programu Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchova rozdělit celou částku stanovenou na tento dotační program. MŠMT proto plánuje připravit novelu nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin, ohledně vymezení oblastí dotačního programu podpory aktivit národnostních menšin. V této souvislosti Nad'a Vokušová navrhla, aby část finančních prostředků byla převedena z rozpočtu MŠMT na MK. Petr Mareš uvedl, že tento návrh je sice logický, avšak z dlouhodobé perspektivy ne příliš vhodný. Rada by se měla naopak zabývat tím, co udělat pro to, aby žadatelé předkládali kvalitní projekty. Jarmila

Balážová a Agáta Pilátová podpořily návrh nepřelévat peněžní prostředky a navrhly zkonkretizovat požadované parametry projektů. K administraci dotačních programů Jaroslav Müllner připomněl, že z pohledu MŠMT se těžko určují specifické podmínky realizace projektů. Nicméně je možné využít přípravných seminářů k podávání grantů, které MŠMT pravidelně pořádá pro organizace národnostních menšin. Kontaktní osobou je PhDr. Marie Rauchová. Pokud jde o návrh specifického závazného ukazatele v návrhu rozpočtové kapitoly MŠMT na rok 2005, lze počítat se stejnou výší jako v roce 2004.

Irena Kuncová navrhla rozšířit možnost podání projektů do jednoho výběrového řízení na MŠMT od jedné organizace ze dvou na tři, tak jak tomu je na MK. Jaroslav Müllner upozornil na dvojsečnost požadavku na přesnější parametry projektů. Příliš úzké vymezení projektu může způsobit to, že obecně užitečný projekt tyto parametry nesplní a nebude podpořen. Návrh Ireny Kuncové na možnost podání většího množství projektů MŠMT do budoucna zvaží. Nejčastější problémy spojené s udělováním grantů jsou spojeny s vyúčtováním a nedodržením spolufinancování.

Petr Mareš doporučil dotačnímu výboru nadále spolupracovat s ministerstvy, zvláště pak při přípravě novely nařízení vlády č. 98/2002 Sb. Návrh na navýšení položek pokládá za opodstatněný, i když úspěšnost této žádosti nelze zaručit.

Usnesení č. 37:

Rada ukládá předsedovi Rady, aby s ministry kultury, školství, mládeže a tělovýchovy, práce a sociálních věcí a financí projednal návrh konkrétní výše specifického závazného ukazatele v příslušných kapitolách návrhu státního rozpočtu na rok 2005 na aktivity příslušníků národnostních menšin, včetně specifického závazného ukazatele na podporu integrace příslušníků romské komunity.

HLASOVÁNÍ: PRO – 21, PROTI – 0, ZDRŽEL SE – 1.

Ad 4

Petr Mareš informoval, že na základě usnesení vlády ze dne 20. února 2002 č. 175, k Rozboru poradních a pracovních orgánů vlády, jsou poradní orgány vlády povinny předkládat pro informaci členům vlády pravidelné výroční zprávy o své činnosti za předcházející kalendářní rok, a to v termínu do 31. května. Vzhledem k tomu, že návrh materiálu zpracoval sekretariát Rady teprve v uplynulých dnech, nebylo ho možné distribuovat předem členům Rady spolu s dalšími podklady na jednání.

Rozprava

Jaroslav Müllner a Petra Škopová upozornili na formální nesrovnalost na s. 3 Zprávy. Petr Mareš navrhl, aby členové Rady zaslali nejpozději do 25. května 2004 sekretariátu Rady případné připomínky; po jejich zpracování předloží návrh materiálu pro schůzi vlády.

Usnesení č. 38:

Rada projednala návrh Zprávy o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny za rok 2003 a doporučuje předsedovi Rady, aby po zapracování připomínek předložil materiál pro schůzi vlády jako informaci členům vlády.

HLASOVÁNÍ: PRO - 22, PROTI – 0, ZDRŽEL SE - 0.

Ad 5

- Informace o projektu *Návraty ke kořenům*

Andrej Sulitka informoval o projektu *Návraty ke kořenům - 2. ročníku setkání národnostních menšin žijících na území Jihomoravského kraje*, který se uskutečnil 15. května 2004 v Brně pod záštitou Stanislava Juránka, hejtmána Jihomoravského kraje. V této souvislosti je třeba ocenit zejména aktivitu Výboru pro národnostní menšiny Jihomoravského kraje (předsedkyně JUDr. Marie Marková), jehož zásluhou se akce uskutečnila. Organizace národnostních menšin zde prezentovaly svou činnost na samostatné výstavě, účastníci mohli zhlédnout výstavu o

novodobých olympijských hrách v Řecku, na jejíž přípravě se podíleli zástupci řecké menšiny. V prostorách Domu pánů z Kunštátu se současně uskutečnilo vystoupení hudebních a tanečních souborů jednotlivých menšin. Akci lze hodnotit jako příkladnou aktivitu orgánů samosprávy. Jako multikulturní prezentace národnostních menšin se setkala s pozitivním ohlasem i v médiích.

Štefan Végh upozornil na další kulturní akce národnostních menšin, které se uskuteční v nejbližších dnech: festival *Praha srdce národů* a *Teplický festival*.

- Pololetní vypořádání čerpání dotací na vydávání národnostně menšinových periodik
Štefan Végh poděkoval sekretariátu Rady za spolupráci při řešení problému poukázání dotací vydavatelům národnostně menšinových periodik na druhé čtvrtletí 2004. Vyzval dále k úzké spolupráci s odborem hromadných sdělovacích prostředků MK. Jiří Hnát uvedl, že na MK nyní probíhá kontrola NKÚ, která potrvá do konce roku 2004. Problémy s čerpáním dotací mělo celkem 12 periodik, a to v roce 2002, přičemž v některých případech přetrvávají i v roce 2004. Přislíbil, že po příslušné finanční kontrole a obdržení výsledků bude zástupce zainteresovaných národnostních menšin obratem informovat. Václav Appl připomněl, že dotace může pokrýt pouze 70 % celkových nákladů na realizaci projektu.

Jiří Hnát reagoval na dotaz Nadi Vokušové ohledně výběrového dotačního řízení na rozdělení „rezervy“ v dotačním programu na podporu vydávání národnostně menšinových periodik v roce 2004. Sdělil, že toto výběrové řízení se uskuteční v termínu červen/červenec t.r.

- Národnostně menšinové vysílání ČT

Andrej Sulitka požádal jménem dramaturgyně ostravského studia ČT, Marty Svozilové, zástupce národnostních menšin o aktivnější spolupráci s ostravským studiem České televize. Je žádoucí, aby jí vydavatelé národnostně menšinových periodik pravidelně zasílali všechny tiskoviny a současně přehledy připravovaných akcí.

- Alexej Kelin vznesl dotaz, jak se Rada vypořádala s kauzou vystoupení Barbory Hrzánové při udělování cen Český lev v ČT, zda MK v této souvislosti učinilo nějaké kroky. Jiří Hnát na to reagoval sdělením, že tento případ není v kompetenci MK, ale Rady pro rozhlasové a televizní vysílání.
- Jarmila Balážová přislíbila, že vytvoří „mailing-list“ zástupců národnostních menšin pro kontakt s dramaturgyní ostravského studia ČT Martou Svozilovou. Ta by uvítala typy na zajímavé osobnosti z řad národnostních menšin, které chce přizvat ke spoluúčasti na tvorbě magazínu *Babylon*. Česká televize bude zveřejňovat kontakty na menšinové organizace.
- Josef Szymeczek pozval všechny zúčastněné na seminář, který se koná v Českém Těšíně, 22. května 2004 u příležitosti založení české pobočky mezinárodní nevládní organizace na podporu uchování menšinových jazyků (European Bureau for Lesser Used Languages).
- Štefan Végh vznesl dotaz na stav menšinové vysílání na stanici Regina. Bohdan Rajčinec uvedl, že záleží na osobní dohodě s příslušnou redakcí, žádná vnější omezení nejsou. Andrej Sulitka dodal, že na podzim t.r. je plánováno setkání se zástupci ČRo, kde bude možné dohodnout další postup.

Zaznamenali: Martina Jirasová,
Andrej Sulitka

Schválil: Petr Mareš, místopředseda vlády
a předseda Rady vlády pro národnostní menšiny